

XIII EVF. * SZAM 184
Ciuj—Kolozsvár, 1930
augusztus 27 Szerda
5690 EV - ELUL 3

TAXA POSTALA
PLATITE in NUMERAR
No. 244.716/929

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-
utca) 10. szám. Telefon: 9-77.

ELŐFIZETESI ARAK:

Egész évre	1150 Lef
Félévre	600 "
Negyedévre	320 "
Egy hónapra	110 "

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETESI ARAK:

Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem).
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések tarifa szerint
vetetnek fel.

ELEKT

Ramsetter Robert

BUDAPEST

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ha Uj Kelet az egyetlen
és bányai zsidóság
napilapja.

400

Cikkének utánnomása
vissza megjelölésével
meg.

Diszkrét 2. 11. e. 8.

Képsíratokat nem küld
és megőrsésükre sem vá

A tábla is felmentő verdiktet hozott...

Zelea Codreanu a tábla is felmentet-
te. Már szabadlábba is helyezték és a
vadászok legfőbb parancsnoka hazautat-
ta Jasiba.
Mi lesz ezután? Mi lesz ennek a má-
sodszori felmentő ítéletnek a követke-
zménye? Ez az a kérdés, amely azóta
kering megnyugtató felelet nélkül a le-
vegőben, mióta az ilfovi törvényszék az
első felmentő verdiktet kihirdette. És
most feleljen helyettünk erre a kérdés-
re az a nemzeti parasztpárti politikus,
akitől a Zelea Codreanu-pör táblai tár-
gyalásának idején megkérdeztük, hogy
mi lesz Romániában az antiszemita agi-
táció sorsa.

— En azt hiszem — mondotta infor-
mátorunk — hogy az antiszemita agi-
táció el fog sekélyesedni. Nem hiszem,
hogy a diákok kaphatnak lennének kilen-
gésekre. Hiszen a kormány elég erélye-
sen fojt el minden rendbontási törek-
vést, sőt talán tulbrutálisan jár el az
antiszemita izgatásokkal szemben. Az an-
tiszemita agitátorok kivétel nélkül bört-
önben vannak. Nincs is egyetlen olyan
agitátor sem szabadlábba, aki rendezva-
sokra szervezhetné meg a tömegeket.
Éppen ezért biztos, hogy az antiszemita
mozgalom nem fog újból fellángolni.
Mertől van egy előfeltétele annak,
hogy tényleg béke és rend legyen.
— Mert egyetlen egy „ha” van még —
mondotta elgondolkozva a nemzeti pa-
razztpárti politikus — rend lesz akkor,
ha az igazságszolgáltatás nem fogják
dejavuálni a rendfenntartó hatóságok
intézkedéseit. Ha a letartóztatási végzése-
ket bírói ítéletek fogják nyomkövetni
és nem fogják felmenteni az agitátoro-
kat.

Igy beszélt a nemzeti parasztpárti po-
litikus, aki úgy látta, hogy a közigaz-
gatási hatóságok megtették mindent,
ami tőlük tellett és most az egész an-
tiszemita mozgalom a bírói fórumok ke-
zében van, akiknek igennel, vagy nem-
mel kell felelniük a rendőri hatóságok
intézkedéseire. Ha igennel felelnek, ha
elítelik azokat az agitátorokat, akiket a
belügyminisztérium közegei jónak lát-
nak a bíróságok elé állítani, akkor az
ország és világ előtt dokumentálják,
hogy valóban nem lehet Romániában
büntetlenül izgatni és kilengéseket el-
követni a zsidó lakosság személyi és va-
gyonbiztonsága ellen.

A bíróság azonban nemmel felelt. A
tábla is felmentette Zelea Codreanu-t és
ez a felmentő ítélet közönséges nyelven
nem is jelenthet egyebet, mint azt, hogy
az igazságszolgáltatás bíróságok véleménye
szerint kár volt Zelea Codreanu-t egy-
általában letartóztatni, hiszen két egy-
enest követő bírói fórum egyhangúan
állapította meg, hogy Zelea Codreanu
nem bűnös az ellene emelt vádakban.

Ime ez a logikus konzekvenciája az
ilfovi tábla felmentő verdiktjének. Ezek
után alig lehet kétségünk aziránt, hogy
hogyan fognak szólni a többi ítéletek.
Most azután világosan látszik, hogy mi
a reális érteke mindazoknak az intézke-
déseknél, amelyeket a különböző olda-
król megnyilatkozott kérések és köve-
lések hatása alatt foganatosítottak a
hatóságok. Mit ér az, ha a kormány
négre valahára rászánja magát arra,
hogy az antiszemita agitátorokat letar-
tóztatja, a bíróságok pedig felmentik
őket? Rosszabb ez még a féltéteknél
is, sőt rosszabb annál is, mintha
általában nem foganatosítottak volna
rendőri intézkedéseket a zavargók-
kal szemben. Hiszen az az antiszemita
agitátor, aki felemelt fővel, felmentő
verdiktet a kezében hagyja el a tör-
vényszéki tárgyalótermet, nemesak
hogy rehabilitálva van, hanem külön-
bürtönt is fonnak a feje fölé és az „artat-

lanul” elszenvedett vizsgálati fogság
mártírjává avatja az antiszemita mozgal-
om híveinek a szemében. Ha nem tar-
tóztatják le az antiszemita agitátorokat,
a közvélemény legalább nem tudja,
hogy mi a véleménye a bíróságoknak
az antiszemita mozgalomról és kilengé-
sekről. Ha azonban letartóztatják és fel-
mentik őket, akkor mindenki tudatára
ébred, hogy a bíróságok helyeslik azt,
ami miatt az antiszemita apostolokat

vád alá helyezték.
Ezért rejlik különös veszedelem az
egymást követő felmentő verdiktokban.
A bíróság függetlenül hozza meg ítéle-
tét s a kormánynak nem lehet ingeren-
ciája a bírói ítéletekre. Ezt készséggel
elismerjük, de éppen ezért érezzük foko-
zottan szükségét annak, hogy a kor-
mány félre nem érthetően hozza nyil-
vánosságra, hogy mi az álláspontja az
antiszemita zavargások kérdésében. Ha

a bukaresti táblának volt bátorsága de-
javuálni a kormányt, amelynek inten-
ciójára tartóztatták le Zelea Codreanu-t,
legyen bátorsága a kormánynak is meg-
felelő cselekedetekkel dezavuálni a táb-
la felmentő verdiktjét.
Ha a kormánynak tényleg az a célja,
hogy Romániában rend legyen és meg-
szűnjenek a zavargások, akkor meg kell
találnia a feleletet a bukaresti tábla fel-
mentő ítéletére.

Egy athéni lap ankétja a Balkán-államok uniójáról

Románia is részt vesz a Balkán-Unio létesítése érdekében összehívott athéni konferencián

Mironescu külügyminiszter szenzációs nyilatkozata a Balkán-Unió közeli megvalósításáról

Athén, augusztus 26. Az Eletron Vi-
ma című lap ankétot rendezett a Bal-
kán-államok küszöbönálló konferenciá-
jával kapcsolatban. Az ankét keretében
a tekintélyes görög lap igen sok balkáni
államférfit szólaltatott meg és vasárna-
pi számában közli Mironescu román kül-
ügyminiszter nyilatkozatát. A román
külügyminiszter kijelentette, hogy Ro-
mánia is részt vesz az athéni konferen-
cián.

Mironescu nyilatkozata további részé-
ben is a Balkán-államok konferenciá-
jának szükségességét hangoztatta.
— Azt hiszem, — mondotta többek
között Mironescu —, hogy abban az eset-
ben is meg lehetne valósítani a Balkán-
Uniót, ha ez az eszme nem találna tá-
mogatóra valamennyi Balkán-államnál
A Balkán-unio eszméje a megvalósulás
küzében áll.
Kijelentette még a román külügyi-
miniszter, hogy a Balkán-konferenciának
politikai és gazdasági jelentőséget kell
tulajdonítani. Eddig is sok eredményt

lehetett volna elérni a Balkán-államok
együttműködése terén, de a gazdasági
egoizmus minden oldalról nehézségeket
támasztott.
Mironescu végül kijelentette, hogy a
Balkán-államok konferenciáján szemé-
lyesen nem vehet részt, de bizonyos,
hogy a román politikai körökben igen
nagy érdeklődés nyilvánult meg a kon-
ferencia iránt és Románia számos dele-
gátussal fogja képviseltetni magát a
konferencián.

Románia és az önálló ukrán köztársaság terve

Az orosz emigráció a nemzetközi pénzpiac segítségével önálló ukrán köztársaságot akar kihasítani Szovjet-Oroszország testéből

Henry Deterding a petróleumkirály bármilyen összeget hajlandó az orosz emigránsok katonai szervezeteinek rendelkezésére bocsátani a fegyveres támadás megszervezésére

Bucuresti—Bukarest, augusztus 26.
(Az Uj Kelet tudósítójától.) A Dimi-
neata írja, hogy a nyugati lapok köz-
lése szerint a román határ közelében
igen fontos események vannak készülő-
ben, melyek Romániára is érdekes kö-
vetkezményekkel járhatnak. Arról van
szó, hogy az orosz menekültek, akik
Párizsban igen erős szervezetbe vannak
tömörülve, röviddel ezelőtt megbeszélést
tartottak, melyen elhatározták, hogy for-
radalmi megmozdulást szerveznek
Ukrajnában a szovjet rezsim ellen. Az
orosz menekültek a rendelkezésükre álló
hatalmas kémszervezet révén arra a
megállapításra jutottak, hogy az ukraj-
nai állapotok igen kedvezőek egy ilyen
forradalmi mozgalom számára. Külön-
ösen a falusi rétegek elégedetlenek és
vannak felháborodva a szovjetnek a
földtulajdoni kollektivizálási akaró pró-
bálkozásai ellen. A parasztek elkesere-
désének talaját az teremtette meg külö-
nösen, hogy a föld kollektivizálását
megelőzően a természet éveken keresztül
a központból megállapított maximális
árakon elrekliráltak tőlük.

Párizsi távirati jelentés szerint — ír-
ja a Dimineata — az ellenforradalom
nagy stílusban való megszervezéséhez
szükséges összegek előteremtésének kér-
dése is megoldást nyer. Henry Deter-
ding, kit a petróleumkirály néven isme-
rnek a gazdasági világban, állítólag
kijelentette, hogy bármilyen összeget
hajlandó erre a célra az orosz men-
ekültek katonai szervezeteinek rendelkezé-
sére bocsátani.
„Távol áll tőlünk az, — írja a Dimi-
neata — hogy ezekbe a dolgokba be-
avatkozzunk. Ezzel szemben kötelessé-
günk a legnagyobb érdeklődéssel kísér-
ni az ilyen természetű eseményeket,
amelyek beláthatatlan következmények-
kel járhatnak mireánk is. Ha ugyanis
az ukrajnai forradalom győzedelmes-
kedne, úgy a Dnyeszter melletti kom-
munisták front, amely annyi költséget
és gondot okoz nekünk, automatikusan
a Don partjára költözne át és így men-
tesítve volnánk attól a tényleges, vagy
feltételezett veszedelemtől, amely ma
rendkívüli intézkedésekre kényszerít
bennünket végig a Dnyeszteren s amely
bizonyos mértékig megingatta a nyu-
gati pénzügyi körök bizalmát északi ha-
táraink állandóságában. Beszarabia
egész kérdése automatikus módon meg-
oldást nyerne. A román kormány nem
kerülne többé abba a helyzetbe, hogy
válaszoljon Moszkva tendenciózus jegy-
zékeire, amelyek révén a szovjet kor-

mány az európai napirenden igyekszik
tartani Beszarabia kérdését a Litvinov
jegyzőkönyv aláírása után is. Az ukraj-
nai nemzeti állam, amely a ma az orosz
föderáció gyűrűjébe tartozó ukrán szov-
jetköztársaság helyét elfoglalná, szilárd
támasztékot képezne, amely megmen-
téstől a román határokat minden meglepe-
téstől.
Azok a lapok, melyek érdeklődéssel
kísérik Oroszország belügyének fejlő-
dését, hangsúlyozzák, hogy egy jól meg-
szervezett forradalmi megmozdulás si-
kerrel járhatna. A vezető arisztokrata
osztály eltűnésével, amely Oroszország
összes kerületeinek képviselőiből tevő-
dött össze, megszűnt az a kötelék, amely
az oroszországi európaiakat a mongol
ivású lakossághoz fűzte. Kiew, az orosz-
országi európaiak centruma és a fehér
ukránok semmilyen összeköttetésben
nem állanak a Moszkva kerületi lakos-
sággal, melyet az ukránok koresnak s
éppen ezért a faj szempontjából alacson-
nyabbrendűnek tartanak. Ez a differen-
ciálódás egyre mélyebb lesz, egyes he-
lyeken az ellenségeskedés formáit ölti
fel s így ellenállhatatlanul készíti elő
az atmoszférát egy forradalmi megmoz-
dulás sikere számára” — fejezi be cik-
két a Dimineata

20 augusztus 26.

USZTUS 27.

0: Gramofon.
; könnyű és ro-
mofon. 20: Rádió-
scu-Branesti ope-
21.15: Rádió

Rékai Miklós sza-
onye.

ny folytatása.
vizjelzőszolgálat.

kánkvartettjének

ny folytatása.
zés, időjárás- és

szórarak.
lyamhírek.

os Lajos felolva-
cs 1877-ben”.

zés, időjárásjelen

gyverseny.

ef novellái A fe-
of. Felolvassa a

si Zenekar hang-

a felolvasása: „A
rkkörig”.

. Közreműködik
rai német opera

Lakos zenehumo-
e. Slágermetetés.

védbanda — fox

lorentiene — fox

sz — Oh Donna

da maga — fox

tyból. Excuse me

Mergy a gőzös —

ertemben minden

ikál — slow-fox

raulain so allein”

Honolulu — slow

tyból. Hapejii’ —

a kívüli szán —

óriából. Hangos

Rádió hangosfilm.

elzés, időjárásje-

l és cigányzene-

re.

sidó zeneszerzők

őzenekar játéka.

23.15: Beethoven

romfónon.

nyar nyelvű felol-

vosi rendelésben.

oztató zene. 21.50

Utána 24-ig jazz.

enek- és zenekari

fónikus hangver-

est. 21.20: Adler

Mozart C-dur és

elő. 22: Silving-

di Aida e. ope-

letések

ól azonnal közöl-

kodási helyét. Is-

ban látták, érte-

tét, Ds.

jes kóser ellátást

dnál, modern la-

mányi ellenőrzés.

6. ajtó 33. I. em-

vesznek teljes ol-

sználattal. Érdek-

ea 13. butorizlet.

rtárnak vagy üz-

Piata Unirii 20.

ensióba vesz

naziumi tanuló.

misoara, Sörház-

th. kóser vege-

rnoka Reg. Fer-

ca) 10 szám alatt

tejnemük saját

yanott naponta

házhöz szállítva

Rabbi Meir Berlin

az arabokkal való békés együttműködést kívánja, de élesen támadja a Brit Salom politikáját

Bécs, augusztus 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). Rabbi Meir Berlin, a Mizrahi világszervezet és a cionista executive tagja, Bécsben tartózkodik. A rabbi a Stimme című újság szerkesztője előtt nyilatkozott a helyzetről és a következőket mondta:

— Be kell ismerjem: a helyzet ma Palesztinában nyomott. Ennek a hangulatnak politikai okait mindenki tudja. Mindazonáltal a gazdasági állapotokkal meg lehetünk elégedve. A jüsuw ereje töretlen és az arab bojkott egyáltalában nem érintette semmilyen tekintetben a zsidó lakosságot. Legfontosabb probléma ma, hogy megszervezzük a zsidó középosztály bevándorlását. Aki nekünk odakinn rokonai élnek és ők maguk s hozhatnak szerény vagyont az országba, azokat igyekezzünk betelepíteni. Az ország elő van készítve kellőképpen erre a bevándorlásra.

— Kényszerítő szükség — folytatta rabbi Berlin —, hogy békében éljünk az arabokkal. Mondhatnám, a cionista politikai működésnek ez a legfontosabb ágazata. Am a Brith Salom olyan eszméket propagál, amely megkívánja, hogy lemondjunk arról, hogy politikailag és gazdaságilag az országot befolyásoljuk és így ez az alakulat szöges ellentétben van a cionizmussal és nem ismeri annak sem történelmi, sem politikai jelentőségét. Meg kell állapítanom, hogy a Brith Salom egyáltalában nem azonos a cionizmussal.

A rabbi ezután beszélt a revizionista eszméről. A revizionizmus — mondta — elismerést érdemel, azonban a cionista revizionisták munkája nem időszerű. Ha Prágában ugynevezett „munkaszünetről” vitatkoztak, akkor ez annak a jele, hogy a revizionisták nem ismerték fel teljesen a helyzetet és nem alkalmasak arra, hogy önálló politikai akciókra vállalkozzanak.

Az újságíró Berlin rabbit megkérte, hogy nyilatkozzék a palesztinai kormány magatartásáról, amit azonban a

rabbi vonakodott megtenni. Annyit azonban kijelentett, hogy lord Chancellor valószínűleg vissza fog lépni. Elismerte, hogy a Szentfal-bizottság igyekezett a konfliktust békés uton elintézni, de az arabok nem akarnak semmiféle megoldást. Számukra ez a

kérdés olyasmi, amiből politikai tökélet akarnak kivágnak. Az Agudá politikája Palesztinában — mondotta rabbi Berlin — egy idő óta sajátságos orientációt mutat. Mindenképpen van két probléma, amely az Agudát különösen érdekli. Ez az egységes hitközségek problémája és a Jewish Agencyben való részvétel.

Az amerikai egységes cionista front a rabbi szerint nagy hasznára lesz a cionista mozgalomnak. Az újonnan belépett Brandeis csoport sok fölhatalmatlan és tőkeerős elemeket ölel fel.

Megalakult

Pilsudszky marsall kormánya

Varsó, augusztus 25. Pilsudszky marsall kormánya ma megalakult és le is tette a hivatali esküt Mosciszki köztársasági elnök kezébe. A marsall a kormányelnökség mellett hadügyminiszter

is. Zaleszki megtartotta a külügyminiszteri tiszteket. Belügyminiszter Sztatkovszki lett. A többi tiszteket bírtokosai a Sztatkovszky-kormány szakminiszterei.

Svéd ágyunaszád szállítja haza a sarkvidéken megtalált André sarkkutató és társainak bebalzsamozott holttestét

London, augusztus 25. Stockholmból jelentik, hogy Tromsöben a svéd konzul befejezte a Terningen foka- és rozmárvadász hajó legénységének kihallgatását, akik, mint ismeretes, elsőnek adták hírelt, hogy Horn doktor tudományos expedíciója a White Islandon megtalálta az André-expedíció résztvevőinek holttestét.

Horn dr. expedíciója felkészült arra, hogy visszatérjen a sarkvidékről s hajójára, a Bratvaagra már át is szállították a tudósok megtalált holttesteit.

Ha a jégviszonyok kedvezőek maradnak, a Bratvaag szeptember első tiz napjának valamelyikén megérkezhetik az északnorsvégi partvidékre. A svéd kormány elhatározta, hogy az expedíció hajója elé svéd hadihajót küld, amelyre a holttesteket áteszik s úgy térnek vissza velük a svéd vizekre.

A lapok jelentései szerint a Svenkund ágyunaszád indul Tromsöbe s ez szállítja haza az ott bebalzsamozásra kerülő holttesteket.

Düsseldorf II.

Mindent beismer a gyilkossággal vádolt tizenhatéves amerikai suhanc, de semmit sem lehet rábizonyítani — A „gyilkos” a vizsgálóbírónál detektívregényeket mesél

Mrs. Wilson, egy ötvenéves amerikai asszonyt, aki férjével week-endre jött Touquetba, 1928 május huszadikán meggyilkolta találták. A gyilkosság gyanúja miatt letartóztatták egy André Leloutre nevű fiatal suhancot, aki a leghatározottabban vállalta a gyilkosság elkövetését, sőt a legnagyobb részletességgel elmondta a gyilkosság lefolyását.

Touquet—Párizs-Plage Normandia egyik legkeresettebb furdője. Golfpályája híres és talán ennek köszönheti, hogy nemcsak Párizsból, hanem Angliából is szép számmal keresik fel a furdővendégek, legtöbbszörre péntek éjjel vagy szombaton, hogy ott week-endezzenek. A kis tengeri furdőhelyen, amelynek lakosai norman halászok és külföldi furdővendégek, igen békés élet folyik. Strand, flört, golf és jazz-zene a furdőélet összetevői és nagy szenzációt kelt minden ezen felülálló esemény. Itt történt a gyilkosság. Rabló-gyilkosság és a tettes rengeteg késszu-

rással formálisan feldarabolta áldozatát. A gyilkosságot felfedezték, a nyomozás megindult, a furdővendégek pedig hanyathomlok menekültek a helységről, mert mit lehet tudni, nem rejtezik-e rablógyilkos az erdő minden fája mögött.

Hajtsza a kerékpárosok után

„A nyomozás lázasan folyik” — hangzott a hivatalos jelentés és hamarosan megis volt az eredmény. Állítólag a tett színhelyéhez közel a pázsiton, Mrs. Wilson villája és a golfpálya között, egy szőke fiatalembert láttak heverészni. Mellette a kerékpárja feküdt. Hamar megindult a hajtsza minden szőke kerékpáros után. Eredmény semmi. Ekkor valamelyik nyomozó közegnek észébe jutott megkérdezni, hogy tulajdonképpen ki látta a szőke gyilkost. A furdőzenekar karmestere. A karmester többször beszélt Mrs. Wilsonnal. Hamar megszületett a gyanu: a karmester a gyilkos. Azonnal elbocsátották állásából és mikor el akarta hagyni a helységeket, közölték vele, hogy nem távozhatsz el — további intézkedés. A szerencsétlen flótás egyedül bolyongott a tengerparton. Senki nem állt vele szóba, pénze nem volt s mintegy négy hétig tartott a kálváriája, míg végre kiderült, hogy ártatlan — elmehet.

Történt még néhány letartóztatás, mindig eredménytelenül, az aktákat lassan elrejtte a por, a szezon is véget ért. Mrs. Wilson meggyilkolásáról nem beszélt senki.

Támadás a kertben

Két év múlt el, 1930 júliusában egy napon, este hat óra tájban Julie Jolivet, szobalány egy villa kertjében virágokat nyesett, amikor egyszerre hátulról megragadta valaki és le akarta tenni a földre. Az sikoltott és amikor a támadó, egy szőke ifju, nem akarta engedni, a kertész ollóval megszurta. Az ifju erre elengedte és elrohant.

Ugyanaznap este, két órával később, egy fiatalember megtámadta Mrs. Mac Willant, aki egyedül sétált az utcán. Az asszony kiáltott, emberek jöttek, a támadó elmenekült. Mrs. Mac Willant azonban a sötétség ellenére felismerte. A jégbordó fiu volt. Még aznap éjjel

Uj kedvezmény vendégeknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott **20%** kedvezményt szobaárainkból **10%** kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve) módunkban van az UJ KELET kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni

Magyar Kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tökintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

PARK SZÁLLODA Budapest

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltség.)

beszállították a rendőrségre a jégbordó fiut, André Leloutret. Eleinte tagadott, de mind a két nő felismerte. Erre megtört és azzal védekezett, hogy ellenállhatatlan kényszerből cselekedett.

A rendőrtiszt gondolt egyet és erősen a fiu szeme közé nézve így szólt:

— És Mrs. Wilson?! Hiába hazudsz. Tudjuk, hogy te ölted meg és erőszakos követéssel el ellene.

Leloutre hátratántorodott, azután vallott:

— Igen, én voltam. Nem akartam megölni, de amikor védekezett, megszurtam

A fiu nagy és erős. Tizenhatéves tullejtett, a tett elkövetésekor azonban csak tizenégyéves volt. Jó tanuló volt, engedelmes fiu, nem járt lányok után, szorgalmasan dolgozott és vasárnap, ha munkaszünet volt — detektívregényeket olvasott.

A vörös kereszt jele

De a rendőrség nem volt olyan jó véleménnyel róla, mint a környezete. Kétizben is gyanúsították azzal, hogy betört a strandkabinokba. Egyszer egyszer, egyszer egy furdőruha tünt e és mindkét kabinban egy vörös keresztet mázolt a falra a betörő ezzel az aláírással:

„Bon jour la police”. Jó napot rendőrség! Leloutre bevallotta a betöréseket és kijelentette, hogy ez volt az ő jele.

Az első vallomást követte a második és a harmadik a vizsgálóbíró előtt. A fiu elmondta, hogy a gyilkosság elkövetésekor, éppugy, mint amikor a ként megámtadta, önkívületi állapotban esett, nem tudta, mit csinál, csak kétségbeesetten tért magához és akkor áldozatát retiküljéből tiz frankot ellopott. Az ez frankost azonban, amely a tiz frank mellett volt, bár észrevette, nem bántotta. Azután lépéseket hallott, mire elszaladt. Nemsokára találkozott a karmesterrel. Köszönt is neki.

A nagy kérdőjele

Mindeddig minden rendben volt a Leloutre-ügyben. A rendőrbiztos kép megjelent az újságokban és már csak az volt kérdéses, hogy a tizezer frankot amelyet Mrs. Wilson gyilkosának kérekerítésére tüztek ki, egyedül kapja-e a rendőrtiszt, vagy részesedjék-e a ként megámtadott nő. Ekkor azonban váratlanul közbejött valami.

Nem mintha André visszavonta volna vallomását, sőt! A fiu mindig újabb újabb részleteket mesélt el és nem lehetett hozzá olyan kérdést intézni, amit azonnal ne adott volna feleletet. Ezekben a feleletekben egyre több volt az ellentmondás. Hamarosan kétségessé lenné vált, hogy a fiu hazudik. Nem azért, hogy tisztára mossa magát, hanem közleg, hogy minél jobban befektetés. A helyi lap Touquet vámpírjának nevezte és nyilvánvalóan az volt a célja, hogy vallomásaival minél jobban kiemelve ezt a nevet. Detektívtörténetekből mesél részleteket.

A vizsgálóbíró most a legnagyobb ólommában van. Akárcsak a düsseldorfi gyilkosságok ügyében, itt is az a baj, hogy a gyilkos túlságosan sokat vall és a vizsgálóbírónak kell kibogoznia, hogy igaz-e mindaz, amit a suhanc magára vállalt.

A KÖNYVPIAC UJDONSÁGAI A LENDŐN KAPHATOK AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN.

ÉRTESÍTÉS!

Az IRIS porcellánáru, cserép-kályha és samottélgagyár üzetet a Str. Regina (v. Deák Ferenc ucca) 10 sz. alá helyezte át

Verő leánynevelő intézet
BUDAPEST, Vilma királyné-ut 50 sz.

Kereskedelmi szaktanfolyam.
Kiképzés a világnyelvekben.
Irodalmi, esztétikai továbbképzés. Iparművészet. Zene.
Sport.

Orth. kóser ellátás! Vallásos nevelés!

Iskolák!

Szülők!

Tanítók!

Néhány napon belül megjelenik a Stengel-féle Gabel rendszerű

KOLJEHUDA ALEF-BET

HÉBER-ROMÁN SZÖVEGGEL

Kérjük az érdekelteket, közöljék sürgősen, hány péld. reflexiótának

Iskolák kérjenek mintapéldányt!!!

Megrendelhetők:

Az UJ KELET könyvosztályában, Cluj

Megjelent az angol nyelvű

Ausztr

260 kép, 20 térkép, 500 oldal 3 előre jízet

Lepa

A mandátum-bizottság és az angol kormány memorandum-párba a Népszövetség előtt

A Népszövetség mandátum-bizottsága élesen támadja Anglia palesztinai politikáját

Az angol kormány ellenmemoranduma mentegezni igyekszik Anglia politikáját és újra leszögezi, hogy a mandátum szellemében akar eljárni

Genf, augusztus 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Népszövetség mellett működő mandátum-bizottság ma tette közvéleményre jelentését, az elmúlt évi palesztinai zavargásokról. A jelentés, amelyet a bizottság a Népszövetség tanácsához intéz, meglehetősen erős hangon bírálja azt a politikát, amelyet Anglia, mint mandatárius hatalom Palesztinában folytatott. A bírálókat főleg a mandatárius hatalomnak az elmúlt öt esztendőben kifejtett tevékenységére vonatkozik. A mandátum-bizottság felelősi, hogy Anglia elhanyagolta a kötelezettségeit, ezért éleződött ki az antagonizmus a zsidó és arab lakosság között. Különösen azt rója fel Angliára, hogy teljesen elhanyagolta Palesztina mezőgazdasági fejlesztését. Hiányos volt ezenkívül a mandatárius hatalom aktivitása a nevelés terén is. Közünk hiányát is megérezte az ország, mert egy szélesebb közmunkaügyi program megkönnyítette volna a zsidók és arabok közötti együttműködést.

Ezek a bírálókat a jelentés első részében foglaltatnak. A másik két részben a mandátum-bizottság elégtétellel emeli ki azokat az intézkedéseket, amelyeket a mandatárius hatalom az excesszusok megtorlása és azoknak a jövőben való elkerülésére fogantatosított.

Az angol kormány ellenmemoranduma

London, augusztus 26. A mandátum-bizottság jelentésével egyidejűleg az angol kormány Londonban memorandumot hozott nyilvánosságra, amelyben a Népszövetség mandátum-bizottságának bírálóival foglalkozik. A memorandum első részében azokkal a körülményekkel és okokkal foglalkozik, amelyek az elmúlt évi zavargásokat előidézték, ismeretve a mandatárius hatalomnak a zavargások előtt és után tanúsított magatartását. A második részben a rendfenntartó intézkedésekkel foglalkozik a jelentés, a harmadik és utolsó rész pedig Anglia jövőbeli Palesztina-politikájának van szentelve. A memorandum mindenekelőtt is elégtétellel állapítja meg, hogy azok a rendfenntartó intézkedések, amelyeket Anglia Palesztinában fogantatosított, a mandátum-bizottság hallgatóságos aprotálásával találtak. Az angol kormány örömmel konstatálja, hogy az a nyilatkozat, amelyet bizonyos számú zsidó bevándorlási engedély felüggesztésére vonatkozólag tett, a mandátum-bizottság megértésével találkozott. A mandátum-bizottság azon a véleményen van — mondja a memorandum —, hogy az angol felvilágosításoknak el kellene oszlatni zsidó köröknek a mandatárius hatalom ezen intézkedésével szemben megnyilatkozó aggodalmait, mint ahogyan el kellene oszlatni azt a kétséget is, hogy Anglia nem akarná teljesíteni a palesztinai zsidó nemzeti otthon megteremtésére vonatkozó misszióját.

Az arab kívánságok inkompatibilisak a mandátummal

A memorandum ezután válaszol a mandátum-bizottságnak a legutóbbi öt évben a mandatárius hatalom által Palesztinában kifejtett tevékenységgel kapcsolatos kritikára. A memorandum szerint a mandátum-bizottságnak ez a bírálata igen meglepő, tekintve azt, hogy amióta Nagy-Británia elfogadta a palesztinai mandátumot, a mandátum-bizottság soha nem tett még ilyen megállapításokat. A mandátum-bizottság szerint az angol hatóságoknak gazdasági és szociális téren kifejtett élénkebb

Megjelent az első igazi magyar nyelvű utikönyv

Ausztriáról

260 kép, 20 térkép, 16 műnyomású melléklet, 500 oldal 300 lej. Utánvétellel vagy előre jizetve frankó küldi

Lepage Cluj

tevékenysége gyöngítette volna az arabok és zsidók közötti antagonizmust. Ez az argumentum azonban elfelejti azt a tény, hogy az arab vezetők most egy kizárólagosan politikai ügyhöz kötik követeléseiket és hogy az arabok követeléseit teljesen inkompatibilisak a mandátum végrehajtásával és annak végcéljaival: a palesztinai zsidó nemzeti otthon megteremtésével. Az angol kormánynak azon megismételt indítványát, hogy a zsidók és arabok egy representa-

kat, a mi drága Romániánk területének különböző helységeiből. Az elemi csapások áldozata lett *Manastirea* (Ilfov), *Valeni* (Beszarabia), *Sascut*, *Bacau*, *Roman* és különösen a *máramarosi Bors*, amely csaknem teljesen elpusztult. Ezek a helyeken az érdemes gazdák szegény gyermekekkel együtt hajlék nélkül maradtak és éhen halnak a nyomor karjaiban. Tiszta

Mária királyné felhívást intézett az ország lakosságához Borsa felépítése érdekében

Bucaresti—Bukarest, augusztus 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). Mária királyné saját aláírásával a következő felhívást boesátotta ki az ország lakosságához:

„Isten őrizzen bennünket a tüztől és az árvizektől. Az a forró könyörgés, amelyet lelkiünk mélyéből emelünk a Mindenhatóhoz, nem óvta meg a tüztől és az árvizektől sok polgártársun-

kat, a mi drága Romániánk területének különböző helységeiből. Az elemi csapások áldozata lett *Manastirea* (Ilfov), *Valeni* (Beszarabia), *Sascut*, *Bacau*, *Roman* és különösen a *máramarosi Bors*, amely csaknem teljesen elpusztult. Ezek a helyeken az érdemes gazdák szegény gyermekekkel együtt hajlék nélkül maradtak és éhen halnak a nyomor karjaiban. Tiszta

szívemből könyörületet kérek ezen szegény testvéreink számára. Adjunk mindannyian támogatásunkat különböző gyűjtőveken s vásároljuk azokat az egylejes bélyegeket, amelyeket az én bizottságom a károsultak felségélyezésére boesátott ki.

Szinaja, 1930 augusztus 24.

Mária.

Vitéz Horváth Antal huszárörnagy, aki Románia számára kémkedett, szublimátot ivott börtönében

Budapest, augusztus 26. A magyar honvédelmi minisztérium néhány nappal ezelőtt hivatalos kommunikációban közölte, hogy vitéz *Csepregi Horváth Antal* huszárörnagy ellen kémkedés miatt eljárás indult meg. Röviddel ezután a Hivatalos Közlöny dekrétumot közölt, amelyben Csepregi őrnagyot törlik a vitézek sorából. Ezzel egyidejűleg a magyar katonai és bünyű hatóságok széleskörű nyomozást vezettek be, amelyek során minden kétséget kizáróan megállapították, hogy vitéz Csepregi Horváth Antal őrnagy Románia javára kémkedett. Az őrnagyot letartóztatták és Szegeden bebörtönözték.

Csepregi Horváth Antal letartóztatásával kapcsolatosan a magyar lapok most már részletes tudósításokat közölnek erről a méltán nagy feltűnést keltő ügyről. Horváth őrnagy a szegedi katonai parancsnokság szolgálatában állott

és igen fontos ügyosztályt vezetett, ahol alkalma volt bepillantást nyerni a honvédelmi minisztériumból érkező összes bizalmas aktákba. A huszártiszt rendkívül költséges életmódot folytatott, ami feltűnt felettes hatóságainak és az őrnagyot az utóbbi időben figyelni kezdték annál is inkább, mert az őrnagy elhanyagolta szolgálatát. Megállapítást nyert, hogy Horváth intim kapcsolatok tart fenn egy román kereskedő feleségével. Rövidesen kiderült az is, hogy nem szerelmi viszonyról volt ez uttal szó. Az illető hölgy egy román kémszervezet tagja volt, akinek az őrnagy igen tekintélyes összegek ellenében az összes bizalmas dokumentumokat megmutatta. Midőn a hatóságok kellő bizonyíték birtokába jutottak, fegyelmi vizsgálatot indítottak Csepregi ellen, amelynek során az őrnagyot tö-

rölték a hadseregből és letartóztatták. Az elmúlt éjszaka érdekes fordulat következett be ebben a nagy port felvert kémkedési ügyben. Csepregi őrnagy több szublimátpasztillával megmérgezte magát. Súlyos, de nem életveszélyes állapotban a budai katonai börtön kórházába szállították. Mindedig nem sikerült megállapítani, hogyan jutott a huszárörnagy a méreg birtokába. A lapok *Redl* őrnagy esetével hasonlítják össze Csepregi Horváth Antal kémkedési ügyét. *Redl*, mint ismeretes, a háború előtt az osztrák-magyar hadsereg kémelhárító osztályának vezetője volt és ebben a minőségében az orosz hadseregnek szállította a dokumentumokat. Midőn az osztrák katonai hatóságok erről meggyőződtek, a botrány elkerülése végett revolvért adtak az őrnagy kezébe, aki föbelötte magát.

A kownoi főállamügyész pogromra való uszítás miatt vádat emelt Woldemaras volt diktátor ellen

Kowno, augusztus 26. Részletesen beszámolt az Uj Kelet arról, hogy Woldemarast, a volt litván diktátort, néhány héttel ezelőtt letartóztatták és egy határszéli faluba internálták. Ezzel egyidejűleg a volt diktátor számos cinkosát is letartóztatták a rendőrség, mert megállapították, hogy őrzeskűvést szöttek a jelenlegi kormány eltávolítására s véres remuralkuk visszaállítására.

Woldemaras diktatúrája az összes európai diktatúrák között a legbeestelesebb és legkegyetlenebb volt s borzalmaiban, állatiasságában még az olasz fasizmust és a magyar fehér terrort is felülmul. Tudvalevő az is, hogy Woldemarast az angol munkáskormány befolyására távolították el Litvánia éléről. Bukása után bontakozott ki azután teljes egészében Woldemaras örült gonoszságának és szadiz-

musának képe, amelybe az emberi aljasság és politikai beestelenség minden fokozata és megnyilvánulása belefért. Nem esoda tehát, hogy a kownoi államügyész a napokban azt az eszmét vetette fel, hogy Woldemaras nem lehet épelméjű, miért is lehelyesebb volna az örültek házába internálni.

Most, hogy a litván kormány felfedezte, illetőleg leleplezte Woldemarasnak és híveinek újabb összeesküvési tervét, ugylátszik az államügyész is elhatározta, hogy nem helyezi el a mult emlékei közé Woldemaras politikai gaztetteit, hanem minden egyes multbeli ténykedéséért, — amelyek természetesen semmi egyebet nem voltak, mint politikai köntösbe bujtatott közönséges bűncselekmények — felelősségre fogja vonni a levitézlett diktátort.

Csak természetesen, hogy a litván

fasizmus hőse a közönséges bűncselekmények sorozatában a pogromra való uszítástól sem riadt vissza, sőt mindent megtejt, hogy beteg és gonosz szadizmusát zsidó vérrrel elégítse ki. A kownoi főállamügyész a Woldemaras által elkövetett sorozatos bűncselekmények bünlajstromát most állítja össze s ennek során elhatározta, hogy Woldemaras ellen bünvádi eljárást indít *pogromra való uszítás miatt*, a melyet Woldemaras 1929 augusztusában egy Slobotka nevű litván városban követett el, ahol a csöseléket a zsidók legyilkolására uszította. Litván kormánykörökben nagy érdeklődéssel néznek a Woldemaras ellen megindított bünperek kimenetele elé és főleg a litván zsidóság fordul nagy érdeklődéssel a diktátor ellen indított pogromper elé.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jánbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— **TARTÓSAN DERÜLT IDŐJÁRÁS VÁRHATÓ.** Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárás-prognózisa szerint tartósan derült időjárás várható fokozatos hőmérséklet-emelkedéssel. A hőmérséklet Budapesten ma délelben 23 fok C.

— **Az olaszországi körrepülő nemzetközi turaverseny startján 52 repülőgépet indult.** Rómából jelentik: A littorioi repülőterén ma Balbo légügyi miniszter jelenlétében ment végbe az olaszországi körrepülő nemzetközi turaverseny startja. A versenyen 52 repülőgép indult. A versenyben résztvevő Dufaut svájci pilóta Nápoly közelében alkalmatlan terepen kényszerleszállást hajtott végre. A versenyző esodálatosképpen séretlen maradt, de gépe teljesen összetört.

— **Az epinali „Eclair” műtermében több kilométer hosszú film égett el.** Párizsból jelentik: Epinalban az „Eclair” műtermében felvétel közben nagy tüzet tört ki. Több kilométer hosszú film, köztük a Pogrom beszélőfilm is elégett. A filmet e héten akarták a francia fővárosban bemutatni. A kárt hatmillió frankra becsülik. A tüz egy kémiai szerrel telt üveg felrobbanásából keletkezett.

— **A kanadai buzatermés mérlege.** Londonból jelentik: A kanadai Winnipegből jelentik, hogy a buzatermő tartományokban az idei összes buzatermést 375-400 bushelre becsülik. A cséplést alig néhány körületben fejezték be. Alberta tartományban az átlagos termés aerenként körülbelül 22, Saskatchewanban a tartós szárazság következtében csak 6-9 bushel.

— **Habsburg Ottó a lequeitói kastélyban tartózkodik.** Madridból jelentik: A lapok szerint Habsburg Ottó a lequeitói kastélyban tartózkodik és a nyarat Spanyolországban fogja tölteni. Ott októberben visszatér Loevenbe, ahol az egyetemen folytatni fogja tanulmányait.

— **Ösrégi várost tártak fel a Kalahári sivatagban.** Londonból jelentik: Groobler délafrikai miniszter a sajtó munkatársainak elmondta, hogy Betsuanában, a Kalahári sivatag szegélyén hamuréteg alatt ösrégi várost tártak fel, amely az ósvilági drágakőkereskedeleme lehetett a központja. Az eddig talált leletek erre vallanak és nagy tudományos értékkel bírnak.

— **Elmarad a budapesti Városi Színházban Toti del Monte és Enzo de Muro vendég szereplése.** Budapestről jelentik: Toti del Monte és Enzo de Muro Lomanto szerdai fellépései a Városi Színházban elmaradnak, mert a világhírű énekes lemondotta a szereplést. A művészpár szeptember első napjaiban Amerikába utazik s csak két év múlva térnek újra vissza Európába.

— **AZ IDEI SZEZON UJ SZENZACIÓT HOZOTT: AZ EZÜSTHAJ LESZ A DIVAT.** Londonból jelentik: A Press Assciation munkatársa körkérdezt intézett a londoni hölgyfodrászokhoz. A hölgyfodrászok kijelentették, hogy az idei évad divatja hölgyeknél az ezüsthaj lesz, amely kitűnően emeli ki a fiatal arc szépségeit. Sok divathölgy máris rendelést tett ezüstparókára.

— **Kilenc millió dinárt sikkasztott a jugoszláv hadirokkant szövetség vezetősége.** Belgrádból jelentik: A hadirokkant szövetség egész vezetését fel függesztették, mert kiderült, hogy a tizennegy millió dináros állami hozzájárulásból kilenc millió dinárt elsikkasztottak. Valószínű, hogy még ma le is tartóztatják őket.

— **NYOLC MATRÓZ TRAGÉDIÁJA A FELROBBANT CSATAHAJÓN.** Newyorkból jelentik: A Florida Waveland hegység magasságában a partvidéken és a Bahama sziget csoport között egy nagy amerikai csatahajón robbanás történt, melynek következtében nyolc matróz életét vesztette és többen megsebesültek. A csatahajó néhány ágyuja és több gépe meg rongálódott.

Gondoljon

az

Aspirin-

és farson otthon egy csomagot állandóan készenlében. Kitűnő szer a grippe és rheuma ellen. Csak akkor valódi, ha rajta van a „Bayer-kereszt”. Utasítsa vissza minden póiszert. Az Aspirin tabletták a színnek nem árta. Az Aspirin tabletták egyedülálló az egész világon.

Oriási részvét mellett temették Vértés Adolf doktort

Timisoara—Temesvár, augusztus 26. Kedden délelőtt óriási részvét mellett temették el a temesvári belvárosi zsidó hitközség székéből dr. Vértés Adolfot, a hitközség érdemes elnökét. Az első gyászbeszédet dr. Drechsler Miksa főrabbi tartotta fölötté. Beszédében méltatta Temesvár nagy haláljának küzdelmes és mindig felfelé lendülő életét és azt a szellemet, amely műveiben örökké élni fog. Utána dr. Kecskeméti Lipót nagyváradi főrabbi tartott költői szárnyalású és nemes gondolatoktól átszőtt bucsubeszédet. A

gyárvárosi zsidóság nevében dr. Singer Jakab főrabbi bucsuztatta az elhunytat.

Oriási tömeg kísérte utolsó útjára a kiváló zsidó közéleti vezető és odakint a nyitott sir előtt Kun Richárd tartott fölötté bucsubeszédet. Az ügyvédi kar nevében Mercea Victor dr., az ügyvédi kamara dékánja bucsuztatta a kiváló jogászt, míg a zsidó lyceum nevében dr. Márkus József mondott gyászbeszédet. A főrabbi halotti imája közben hullottak a göröngyök dr. Vértés Adolf koporsójára.

— **A KOLOZSVÁRI AVIVA-BARRISSIA szombaton este rendezi meg táncestélyét,** amelynek jövedelme a Balfour-akció céljait szolgálja. A táncestély iránt az a nagy érdeklődés nyilvánul meg, amely a szervezet kolozsvári rendezvényeit mindig is kísérni szokta.

— **Rosenfeld Piri, a Haggibbor kiváló uszója, három országos bajnokságot nyert Bukarestben.** Vasárnapi számban közöltük a bukaresti orsz. bajnoki uszóverseny első napjának eredményeit, amelyek között kiemeltük a Haggibbor kiváló hölgyuszójának sikerét. Mint örömmel jelenthetjük, Rosenfeld Piroska újabb sikereket ért el a gyönyörű bukaresti strandfürdőben. Megnyerte a 100 méteres hátuszás és a 400 méteres gyorsuszás hölgybajnokságait is és ezzel a férfiakat is felülmulva a legtöbb egyéni bajnokságot szerezte meg önmagának és az egyletnek. A verseny második napján is az erdélyiek domináltak, de a bukaresti uszók néhány számban: 100 méteres gyorsuszás, 3x100 m. vegyes staféta és műugrás meglepetészerűen mégis győzelmet arattak. Ma a Lidóban — Bukarest hullámfürdőjében — Kolozsvár-Marosvásárhely-Bukarest városközi versenyt rendeznek, amelyen a kolozsvári bajnoknő szintén résztvesz.

— **A MAGYAR KORMÁNY MEGINDITJA A KÖZMUNKÁKAT.** Budapestről jelentik: A kormány elhatározta hogy a munkanélküliség enyhítése érdekében a napokban kiadja azokat a közmunkákat, amelyekre a költségvetésben fedezet van.

Mindenféle gyümölcsöt

(hullottat is) Farkas Lajos és Fia-cég gyümölcs és bor-párlat főzdéje
CLUJ, Strada Paris 45. sz. Telefonszám 9-34.

Néhány hét múlva meg fog nyitni a csanád-makói vasutvonal

Timisoara—Temesvár, augusztus 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). A csanád-makói vonalat, amely az impériumváltozás óta megszakadt, néhány hét múlva ismét átadják a forgalomnak. A román és magyar kormányok küldöttjei tárgyalásokat befejezték és a megállapodásokat alá is írták. A hatóságok már mindkét részről utasítást kaptak, hogy helyszíni szemlét tartsanak és alapítsák meg, milyen intézkedések szükségesek a vonal mielőbbi megnyitásához.

Hétfőn egy vasuti bizottság utazott Csanádra. Innen ugyanis a román határig hiányzanak a sinek. Mihelyt ezeket lerakják, a vasuti közlekedés ismét helyreállhat és pedig a Temesvár—Csanád—Makó és Szeged közötti vonalon.

— **PENZÜGYI DITATURA SPANYOLORSZÁGBAN.** Madridból jelentik: A pezeta újabb esése és a Berenguer-kormány pénzügyminiszterének lemondása miatt tegnap bevezették Spanyolországban a teljes pénzügyi diktatúrát. Az új pénzügyminiszter felhatalmazást kapott, hogy a közgazdasági helyzet szanálása érdekében függetlenül a minisztertanácstól, legjobb belátása szerint intézkedjen. Hír szerint a pénzügyi diktatura első tényleg lesz a teljes valorizáció és az összes minisztériumok költségvetésének nagymérvű lecsökkentése.

— **MEGHALT LON CHANEY.** Los Angelesből röpti szét a világ minden tájára a táviró a hírt, hogy Lon Chaney, a híres mozisínész, tegnap meghalt. Pár nap alatt végzett vele hirtelen jött betegsége, mely egy nagy művészt és egy melegen érző szívet némitott el mindörökké. Lon Chaneyt a világ moziainak közönsége a filmművészet legnagyobbjai közé sorozta — és méltán. Minden szerepét úgy választotta meg, hogy azokban érvényre jusson tragikai színjátszó képessége és az emberábrázolás legmagasabb rendű művészetét. Leghíresebb szerepeinek egyike a Notre Dame-i toronyőr figurája volt, amellyel világsiker aratott. Általában szerette a groteszk figurákat s ezeknek ábrázolásában előszeretettel mélyült el. Arcának esontos, szegletes formája, mely, szurós szemei a rossz emberek szerepére predestináltak, holott eme arc mögött a legjobb szív rejtőzött. Mint ember rendkívül önzetlen volt, aki szívesen egyengette a fiatalok útját az érvényesülés felé. Nemesak fiával tördőlt rajongó szeretettel és gondossággal, hanem számos fiatal kollégáját segítette a boldoguláshoz. Az élet legtisztább öröme — mondotta — ha a fiatalság útját egyengethetjük. A siker, amelyet elértek a mi segítségünkkel, a legnagyobb boldogságot nyújtja. És most ez a nagy művész, ez a kivételesen jó ember megszűnt élni. Az egész világ művészkörei mély részvéttel vették hírül Lon Chaney halálát.

— **SZERENCSETLENSÉG A MELI KIKÖTŐBEN.** Berlinből jelentik: Memelből jelentik, hogy a Kurischer Haff öbölben szerencsetlenség történt. A kikötői világítótorony javítási munkálataival foglalkozó szerelők egyikének csónakja a nyílt tengerre sodródott s társai vitorlás csónakon megkísérelték megmentését. A csónak egyre messzebb sodródott a nyílt tengerre s közben szélrohám a vitorlásbarkát felborította. Haton a barkából a vízbe estek s a segítő akció csak három tudott a kikötői alkalmazottak közül kimenteni. Később egy halász a csónakon elsodort szerelőt halászhajójára vette s megmentette.

— **Merényletet akartak elkövetni az egyiptomi miniszterelnök ellen.** London, augusztus 25. Kairóból jelentik, hogy Sidki pasa miniszterelnök vonaton egy gyanús embert tartóztatott le, akinél élesre kifestett és revolverrel találtak. Azt hiszik, hogy merényletet akart megkísérelni a miniszterelnök ellen, aki Kairóból Alexandriába utazott.

INNEN

A beteg hál...
milyen kevés...
időben mennyi...
és gondok fogl...
ság, arra vona...
kat közül egy...
irat, mely meg...
iskolának Regi...
kezesét. Ez az...
századokig az...
szerte nagy te...
A közlemény...
cikke az, mely...
— Hogy kerü...
lanságát?

A tanácsok f...
— Mivelhogy...
ben —nem ing...
mesterséget, H...
se szolgálhatj...
ket. Amikor ny...
teg füt-fát igé...
fölelül, nyomba...
fogva kérd me...
fizessen, amig...
kel, semmiesetr...
s a törvényhez...
Ha a multban...
ilyen kemény f...
vosokat, számo...
lyek azt bizony...
akadt, aki a r...
nős lelkiismeret...
ról, önzetlenség...
Itt említik fe...
Dieu sebészenek...
magához hivat...
a lábán lévő se...
A kevély egy...
sebészhez:

— Remélem,
majd, mint a k...
— Felség — v...
náló, de lehet...
— Miért? — k...
petten.

— Egyszerűen...
házi betegemet...
mindegyik egy-

Békéért harc...
lott nemzetköz...
ott a gyermek...
séről. Collin k...
hogy a gyerme...
vetségnek kelle...
hölgy, Thuiller...
terjesztette az...
mely a nők ne...
jának alaptervé...
anyámaguknak...
ket. Tomassy ur...
zölte, hogy Olas...
egy olyan törvé...
az állam minden...
mig gyermeke b...
dik évet. Kijele...
belép egy olyan...
nak itéli meg a...
méltatlan a nev...
rom férfi is fel...
tos szerepét han...
aitása érdekében...
Hainisch Mária...
megalapítója, le...
ta a nőket a ne...
tására.

A hági nemz...
táson felöltözté...
a feminizmus el...
met, melyet a n...
dekében. Egyik...
amint az első bék...
Suttner Berta h...
kusok közelébe...
bu vitatkozik a...
akadályozza őt...
férfiakkal, a tá...
a világbékéről. E...
don azt látjuk...
fogadja a nők...
kép már együtt...
a nőket, az 1910...
den jelenet arr...
mők semmiféle e...
meg, hogy a bék...

A csodatévő m...
a nemrég elhun...
szélték. Egy ale...
kedőnél sokáig...

Aug. 27

Szerda

mulva meg csanád-makói vonalon

svár, augusztus 26. (tőjtől). A csanád-... ely az impériumvá-... dt, néhány hét mul-... forgalomnak. A ro-... mányok küldöttei a... zték és a megállá-... ták. A hatóságok... ol utasítást kaptak... lét tartásnak és ál-... intézkedések szük-... előbbi megnyitása-...

ti bizottság utazott... gyanis a román ha-... sinek. Mihelyt eze-... ti közlekedés ismét... g a Temesvár-Csa-... ged közötti vonalon.

DITATURA SPA-... AN. Madridból je-... jabb esése és a Be-... pénzügyminiszteré-... att tegnap bevezet-... ban a teljes pénz-... z új pénzügyminisz-... kapott, hogy a köz-... szanalása érdekében... sztertánástól, leg-... nt intézkedjen. Hir-... diktatura első té-... riorizáció és az ösz-... költésvetésének... tentése.

LON CHANEY. röpíti szét a világ... táviró a hirt, hogy... híres moziszinész. Pár nap alatt vég-... den jött betegsége, művészt és egy me-... némitott el mind-... nyt a világ mozi-... a filmművészet... köze szrota — és... szerepét egy válasz... azokban érvényre... színjátékos készsége... zolás legmagasabb... Leghíresebb sze-... Notre Dame-i to-... tolt, amellyel világ-... talában szerette a... t s ezeknek ábrá-... rettel mélyült el... szegletes formája, néi a rossz emberek... tinalták. Holott eme... jobb szív rejtőzött, kívül önzetlen volt, vengette a fiatalok... ülés felé. Nemesak... longó szeretettel és nem számos fiatal... te a boldoguláshoz... ob öröme — mon-... talság útját egyen-... er, amelyet elértek... kel, a legnagyobb... tja. És most ez a... a kivételesen jó... élni. Az egész vi-... nély részvételt vet... uney halálát.

LENCSÉG A ME... N. Berlinből jelen-... tik, hogy a Kun... szerencsétlenség... ilágítótorony javi-... glalkozó szerelők... a nyílt tengerre... itorlás esónakon... entését. A csónak... dított a nyílt ten-... roham a vitorlás-... Haton a bárkából... tő akció csak hár-... tői alkalmazottak... több egy halász a... erelőt halászhajó-... tette.

ak elkövetni az... terelnők ellen. 25. Kairóból je-... sa miniszterelnök... embert tartóztat-... ifent fejszét és re-... iszik, hogy me-... serehni a minisz-... róból Alexandriá-

INNEN -- ONNAN

A beteg halála. Hogy az emberiség milyen kevéssé változott, hogy minden időben mennyire ugyanazok a kérdések és gondok foglalkoztatják, mint manapság, arra vonatkozólag érdekes adatokat közöl egy olasz tudományos folyóirat, mely megjelenteti a salernói orvosi iskolának Regime Santatis című rendelkezését. Ez az orvosi iskola tudvalevően századokig az első helyen állott, világ-szerte nagy tekintélynek örvendett.

A közleménynek egyik legérdekesebb cikke az, melynek címe a következő: — Hogy kerülhetjük el a beteg halálanságát?

A tanácsok fölöttébb becsesek: — Mivelhogy, — olvassuk a cikkelyben — nem ingyen tanultad a doktori mesterséget, Hippokratés böles muzsája se szolgálhatja ingyen a tehetős beteget. Amikor nyavalyában leledzik, a beteg füt-fát ígér az orvosnak, de mihelyt fölépül, nyomban feleli a dolgot. Ennél fogva kérd meg a beteget, hogy addig fizessen, amíg ágyban van, mert ha fölkel, semmiesetre sem kapod meg a díjat s a törvényhez kell futnod.

Ha a multban a betegek halátlansága ilyen kemény föllépésre készítette az orvosokat, számos példát lehetünk, melyek azt bizonyították, hogy sok orvos akadt, aki a régi századokban is különös lelkiismeretességről, önmegtartóztatásról, önzetlenségről tett tanuságot.

Itt említik fel Moreaunak a Hotel de Dieu sebészének esetét, akit XV. Lajos magához hívatott, hogy gyógyítsa meg a lábán lévő sebet.

A kevély egyeduralkodó így szólt a sebészhez: — Remélem, engem másképp kezel majd, mint a kórházi betegeit.

— Felség — válaszolt a sebész, — sajálom, de lehetetlen másképp kezelnem. — Miért? — kérdezte a király meglepetten.

— Egyszerűen azért, mert én a kórházi betegeimet is úgy kezelem, mintha mindegyik egy-egy király volna.

Békeért harcoló nők. A Bécsben lezajlott nemzetközi feministagyűlésen szó esett a gyermekek testi és lelki neveléséről. Collin különösen azt emelte ki, hogy a gyermekek védelmét a népszövetségnek kellene vállalnia. Egy francia hölgy, Thuiller Landry, a gyűlés elé terjesztette az anyák Magna Chartáját, mely a nők nemzetközi egészségi ligájának alaptörvényt vázolja föl. Ebben az anyáknak követelik a gyermekeket. Tomassy urhölgy (Olaszország) közölte, hogy Olaszországban 1907-ig volt egy olyan törvény, melynek értelmében az állam minden anyát támogat addig, míg gyermeke be nem töltötte a negyedik életét. Kijelentette, hogy jövőre életpelég egy olyan törvény, mely az anyának itéli meg a gyermekeit, ha a férfi méltatlan a nevelésre. A gyűlésen három férfi is felszólt, akik a nők fontos szerepét hangsúlyozta a béke biztosítása érdekében. A kilencven esztendőes Hainisch Mária, az osztrák nőmozgalom megalapítója, lelkes szavakkal buzdította a nőket a nemzetközi béke fenntartására.

A hágai nemzetközi feminista kiállításon felöltöztetett bábokkal jelképezték a feminizmus előretörését, azt a küzdelmet, melyet a nők folytattak a béke érdekében. Egyik jelenet azt ábrázolja, amint az első békekonferencián, 1899-ben Suttner Berta hiába igyekezett a politikusok közelébe jutni. Mint egy kis bábu vitatkozik a lovasrendőrrel, az megakadályozza őt abban, hogy az államférfiakkal, a tábornokokkal értekezzen a világbékéről. Egy második kis színpadon azt látjuk, hogy 1907-ben Nelidoff fogadja a nőküldöttséget. A harmadik kép már együtt ábrázolja a férfiakat és a nőket, az 1910-es békegyűlésen. Minden jelenet arról tanuskodik, hogy a nők semmiféle eszköztől sem riadnak meg, hogy a béke szószólói legyenek.

A csodatévő mumiá. Conan Doyleról, a nemrég elhunyt spiritiszta íróról beszélték. Egy alexandriai régiségkereskedőnél sokáig hevert egy mumiá, aki

harmincöt évszázaddal ezelőtt valami királyi heregnő lehetett. A mumiá már bomladozott, megrongálódott, Conan Doyle azonban megvette, újra bebalzsamoztatta a mumiát és sikerült megmenteni a kezét.

Ez a mumiá, — amint olvassuk — egymásután művelte a csodákat. Nemcsak ő maga csodatevő, hanem a szép festményekkel ékes fakoporsója is, mely be van zárva.

Számos angol katona — legalább Conan Doyle azt állította, — aki a világ-háboruban, a Dardanellákhoz való utazása előtt megérintette a csodatékony szarkofagot, sértetlenül tért vissza.

Hét miss évek óta hiába várt valaki-re, aki megkérné kezét. Mihelyt a mumiához közeledett s illette a koporsót, férjhez ment egy féleven belül. Kétségbeesett asszonyok, akik hiába vártak gyermekeket, a mumiánál való látogatásuk által megtermékenyültek.

Miss Bell egy sorsjegyet vásárolt. Hogy biztosítsa a szerencsését, meglátogatta a mumiát. Mi történt, megütötte az egyik nyereseményt és 50.000 frankot nyert. Egy másik hölgy pedig még nagyobb összeget nyert a mumiá pártfogása folytán.

Ilyen volt Conan Doyle mumiája.

KÖZGAZDASÁG

Ma tartja meg a CFR a megsemmisített tölgyfaárlejtést

A juliusi árlejtés megsemmisítése és az új árlejtés elhalasztása nagy elégedetlenséget váltott ki a tölgyfatermelők körében

A CFR vezérigazgatója — mint megírtuk — július 15-re árlejtést hirdetett az államvasutak talpfaszükségletének fedezésére.

Az árlejtést meg is tartották, a benyújtott ajánlatokat a Lemnul egyik legutóbbi számában ismertették is, a cégek, a felajánlott mennyiség és az árak feltüntetésével.

A CFR vezérigazgatósága az igényelt árakat drágának találta és ezért a versenytárgyalást megsemmisítve, augusztus 20-ra új árlejtést hirdetett.

Bukaresti tudósítónk jelentése szerint

az új árlejtést — eddig ismeretlen okból — augusztus 20-án nem tartották meg, hanem augusztus 27-re halasztották el.

A romániai talpfatermelő cégek körében nagy elégedetlenséget keltett az árlejtés ismételt elhalasztása, annál is inkább, mert a fatermelők már az első árlejtésen a CFR szükségletét lényegesen meghaladó mennyiséget ajánlott fel, realis napi árakon és így a vasuti vezérigazgatóság eljárása teljesen indokolatlan a súlyos nehézségekkel küzdő romániai talpfatermelőkkel szemben.

Önálló szindikátust alakítanak az erdélyi állattenyésztők és állatkereskedők

Cluj-Kolozsvár, augusztus 26. Néhány nappal ezelőtt Nagyváradon dr. Cristea Tiberiu állategészségügyi vezérfelügyelő jelenlétében szindikátust alakítottak a nyugatromániai állattenyésztők és állatkereskedők. A szindikátusnak az Erdélyi Állattenyésztők és Állatkereskedők Szindikátusa nevet adták s hogy az erdélyi jelleg is meglegyen hozzá, néhány helyre erdélyieket választottak be a szindikátus vezetőségébe.

A kolozsváriak és általában az erdélyi állatkereskedők és állattenyésztők, felháborodással értesültek arról, hogy a nagyváradi állatexportőrök és állattenyésztők nevükben beszéljenek és hogy a kivitelre kerülő kontingens felosztása felől diszponáljanak. Az elmúlt héten az erdélyi állattenyésztők és állatkereskedők Kolozsváron ad hoc értekezletet tartottak s ezen az értekezleten a leg-erélyesebb szavakban kérték ki maguknak a nagyváradiak gyámkodását. Nyomban az értekezlet után felkeresték a tartományi igazgatóságon Negrutiu

vezérfelügyelőt, a földművelésügyi osztály vezetőjét s tiltakoztak az ellen a beállítás ellen, mintha a Nagyváradon megalakult szindikátus tényleg az erdélyi tenyésztők és kereskedők érdekeit szolgálja. Felkérték az osztályvezetőt, hogy ezt a kijelentésüket hozza az illetékes körök tudomására.

A tiltakozás után a kereskedők és állattenyésztők elhatározták, hogy Kolozsvár székhellyel alakítsák meg a szindikátust. E hét esütörtökjére Erdély összes városaiból és megyéiből értekezletre hívták össze az állattenyésztőket és kereskedőket, hogy a nagyváradiak eljárása ellen tiltakozásuknak adjanak kifejezést, egyuttal formailag is megalkítsák a szindikátust. A tenyésztők és kereskedők meg vannak győződve arról, hogy a határszéli kereskedők, ha az exportot kezükbe kaparintják, mit sem fognak törődni az ország belsejében lakó tenyésztők és kereskedők érdekeivel és abból az erdélyiekre nézve mérhetetlen kár származik.

Ujabb fizetésképtelenségek Németországban. Berlinből jelentik: Izidor Nebel oppelni nagy kézműáru és divatáru cég beszüntette fizetéseit. A cég passzívája 200 ezer márka. — A meiningeni Genossenschaftsbank beszüntette fizetéseit és bírósági egyezséget kért. A bankcég követeléseit és adósságát eddig pontosan nem lehetett megállapítani.

Válság a gyémántpiacon. Londonból jelentik: Kapstadtból érkező hírek szerint a gyémántpiacon újra krízisről beszélnek. Mr. Hirschhorn, a gyémántkereskedők egyesületének elnöke és a kormány képviselői között tárgyalások folytak, melyekről azonban semmi sem szivárgott ki. Azt hiszik, hogy a gyémántszindikátus nyomást fog gyakorolni a kormányra, hogy a gyémántkinálatot szorítsa kellő határok közé.

Ujabb diszkont leszállítás Angliában. Berlinből jelentik: Az Angol Bank az utóbbi időben aranytartálékait ismét gyarapította. A magánintézetek kamatába süllyed és valószínű, hogy a Bank of England is leszállítja a kamatlábat.

Gyenge buzatermés után rossz lesz a tengeritermés. A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint országszerte igen rossz, sőt egyes szakértők szerint katasztrófálisan gyenge lesz az ideit tengeritermelés. A legjobb termelőhelyeken is 600—1100 kilogramm esik egy hektárra, ami olyan csekély eredmény, hogy még a legrosszabb évek átlagát sem éri el. A jelenlegi tengeriárak 300—320 lej között mozognak és még ilyen áron is meglehetősen lanya-ha a kereslet az új termés iránt. Kötések csak a téli hónapokra történnek. Az ótengeri jelenlegi ára ab állomás 320 lej. A kereslet így is csekély és tendencia lanyha. Lencsében nagy termés volt

az idén, mégis gyenge a forgalom és minimális a kereslet, mert a külföldi piacokon letöri a román lencsét a lengyel és olasz konkurencia. A lencse napi ára jelenleg 800 lej. Babban rossz volt a termés, napi ár 10—11 lej. Az elmúlt hetek esői nagyobb hatást csak a burgonyára és takarmányfélékre gyakoroltak, amelyek a kedvező időjárás hatása alatt jelentékenyen feljavultak.

Válságban a pezeta. Berlinből jelentik: Madrid kereskedőinek és iparosainak központi egyesülete beadványt intézett a kormányhoz, amelyben javasolták, hogy egyedül a Spanyol Nemzeti Banknak legyen joga beavatkozni a devizapiacba, minthogy a magánbankok erősen előtérbe helyezik saját érdekeiket. Az egyesület nem kívánja, hogy a válságban lévő pezetát a stabilizálással rendezzék. A kormány a memorandumot alapul veszi további lépésénél.

Az amerikai autópálya konjunktúrája. Newyorkból jelentik: A Barron's Weekly nevű pénzügyi szaklap az elmúlt év termelésének statisztikái alapján prognózist állít fel az amerikai autómobilipárnak öt esztendői konjunktúrájáról. Véleménye szerint évente átlagban 5.2 millió kocsi fognak gyártani és pedig: 1930-ban 4,941,000; 1931-ben 5,098,000; 1932-ben 5,219,000; 1933-ban 5,325,000, vagyis 26 millió kocsi. Az Unióban ma 26,501,443 auto mobil fut, vagyis 76 százaléka a világ autómobilipárjának. Az előrelátható export így alakul: 1930-ban 998 ezer, 1931-ben 1,098,000; 1932-ben 1,207,000; 1933-ban 1,328,000; 1934-ben 1,461,000; együttvéve 6,092,000 kocsi.

Az Argus a cukorrépa árának leszállítását sürgeti. Bukarestből jelentik: Gafencu miniszterelnökségi államtitkár lapja, az Argus, erélyes kampányt indított a cukor árának a leszállítására. Mai cikke a cukorrépa árának a leszállítását sürgeti a vagononkénti 15.300 lejről 9000 lejre, azt állítván, hogy a cukorrépatermelők ilyen ár mellett is 8000 lejt keresnek hektáronként, amíg a többi mezőgazdasági cikkeken alig keresnek valamit a gazdák. Ha a termelők a cukorrépa árát leszállítanák, a cukorgyárak három lejjel csökkenthetnék az árakat s ebben az esetben a felemelt állam-takszák mellett is 30 lejtért lehetne árulni a cukor kilóját.

A nők legkedveltebb irói!!!

A nőknek Colette, Gyp és Glyn. Sok százezer asszony, leány gyönyörködik bennük

Most 70 százalékkal olcsóbbak ezen írők legjobb könyvei!

Table with 2 columns: Book title and Price. Includes titles like Line imádója (52 lej), Az örök bakfis (52 lej), Acél és kova (52 lej), etc.

A KOLOZSVÁRI MOZGÓK MŰSORA

Table with 7 columns: Date, Magyar Színház, Carmen, Corso, Edison, Select, Uránia. Shows film schedules for August 27th.

KAPHATOK AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Színház—Mozi

A Magyar Színház iródjának közleményei

Ma este: Névtelen asszony mozihely-árakkal.

Igen nagy érdeklődés előzi meg a mai színházi estét. Bisson híres darabját, a „Névtelen asszony”-t fogják felújítani új betanulással, új szereposztással. A címszerepet Poór Lili fogja játszani. A kisleány szerepében Forgácsné, a védőügyvéd szerepében Révész Lajos fog vendéggént fellépni. Az érdekes előadást nagyon olcsó mozi-helyárakkal tartják meg. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej.

FRUSKA.

Az idei évad már csak pár napig tart. Vasárnap lesz az utolsó előadás, azután október 1-ig szünet lesz. Az évad utolsó előadását péntek estére tűzték ki. Az amerikai és európai színpadok legszenzációsabb ujdonságát, a „Fruska”-t fogják előadni. Címszereplő: Marsi Gizi. A „Fruska” második előadása szombaton este (kivételesen fél 9 órakor) lesz, harmadik előadása pedig vasárnap délután 6 órakor. A „Fruska” előadását nyári olcsó helyárakkal tartják meg. (Ötszemélyes páholy ára 250 lej.) Mind a három előadásra árusítja már a pénztár a jegyeket.

Az évad leghatalmasabb film-attrakciója. A Tenger hősei (hangos zenélő film) és Biztosítsa magát (Clara Bow.)

Hosszu idő óta nem volt olyan grandiózus eseménye a kolozsvári film-világnak, mint aminőt holnapra hirdet a Magyar Színház. Egy műsor keretében két briliáns világ-atrakció kerül vetítésre. Az egyik a „Tenger hősei” című hangos, zenélő, éneklő film-ujdonság, amely a nagy világvárosok közönségét valósággal lázba hozta. A „Tenger hősei”-t mindent úgy említik, mint a hangos filmek királyát. Ezzel egy műsor keretében mutatják be Clara Bow legparádésabb, legragyogóbb film-alkotását, a „Biztosítsa magát” című 8 felvonásos vígjáték-ujdonságot. Ennek a kivételes nagy műsornak a kedvéért egy estére szünetelteti a színházi előadásokat is az igazgatóság, úgy, hogy a „Tenger hősei” és „Biztosítsa magát” (holnap) csütörtökön nemcsak 3, 5 és 7 órakor, de este 9 órakor is színpadra kerül. A 3, 5 és 7 óras előadások helyárai 20 és 10 lej. A 9 óras előadások kivételes helyárai 30, 20 és 10 lej. A 9 óras előadás jegyeit délelőtt lehet előre váltani.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

Szerdán este 9 órakor: Névtelen asszony. (Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Poór Lili főléptével. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Ötszemélyes páholy 150 lej. Sorozatszám 365.)

Csütörtökön este 9 órakor filmelőadás: A tenger hősei. (A jelenkor leghatalmasabb hangos, zenés film-ujdonság) és Biztosítsa magát. (Clara Bow legbriliánsabb, legragyogóbb 8 felvonásos vígjáték-ujdonsága. Helyárak: 20 és 10 lej.)

Pénteken este 9 órakor: A fruska. (Az amerikai és európai színpadok legszenzációsabb ujdonsága. Előszőr! A budapesti Belvárosi Színházban 150-szer adott új vígjáték. Nyári helyárakkal. Sorozatszám 366.)

Szombaton este háromnegyed 9-kor: A fruska. Ujdonság, másodszer. Olcsó nyári helyárakkal. Sorozatszám 367.)

Szombaton éjjel 11 órakor: Jankele. (A világ leghíresebb amerikai zsidó operett-társulatának bucsufőlépése. Főszereplő: Sidy Thall, Amerika legünnepeltebb operett-szubrettje. Rendes helyárak. Sorozatszám 368.)

Vasárnap d. u. 3 órakor: Antónia. (Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 369.)

Vasárnap este 6 órakor: A fruska. Ujdonság, harmadszor. Olcsó nyári helyárakkal. Sorozatszám 370.)

Vasárnap este 9 órakor: Ünnepi bucsu előadás. Az idei évad utolsó előadása: Taifun. (Poór Lili, Janovics Jenő, Tóth Elek, Mihályfy László bucsufőlépése ez évadban. Sorozatszám 371.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA

Szerdán 3, 5 és 7 órakor: A nábob leánya. (Hangos, zenélő és éneklő film. Helyárak: 20 és 10 lej.)

Csütörtökön 3, 5, 7 és este 9 órakor: A tenger hősei. (Minden eddigi hangos filmet tulszárnyaló világ-atrakció! A legszedületesebb mutatványok és legtökéletesebb zene és ének). II. Biztosítsa magát. (Clara Bow legújabb, legtökéletesebb vígjátéka 8 felvonásban. Helyárak: 3, 5 és 7 órakor 20 és 10 lej. Helyárak este 9 órakor: 30, 20 és 10 lej.)

Pénteken: 3, 5 és 7 órakor: A tenger hősei. (Hangos, zenélő film) és Biztosítsa magát. (Vígjáték a főszerepben: Clara Bow. Helyárak: 20 és 10 lej.)

Szombaton fél három, fél öt és fél hét órakor: A tenger hősei és Biztosítsa magát. Helyárak: 20 és 10 lej.)

Vasárnap d. e. 11 órakor: A tenger hősei. (Hangos, zenélő film-ujdonság) és Biztosítsa magát. Clara Bow 8 felvonásos vígjátéka. Kivételes helyárak: 20 és 10 lej.)

RADIO MŰSOR

Idő: Középeurópai

SZERDA, AUGUSZTUS 27.

Bukarest. 12—13.30: Gramofon. — 17: Jonescu-zenekar; könnyű és román zene. 19: Gramofon. 20: Rádió-zenekar. 20.45: Popescu-Branesti operaezenesnö dalestje. 21.15: Rádió-zenekar.

Budapest. 9.15: A Rékai Miklós szalonzenekar hangversenye.

9.30: Hírek.

9.45: A hangverseny folytatása.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangzó.

12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye.

12.25: Hírek.

12.35: A hangverseny folytatása.

1: Pontos időjelzés, időjárás- és viállásjelentés.

2.30: Hírek, élelmiszerárak.

3: Piaci árak, árfolyamhírek.

3.30: Morse-tanfolyam.

4: Szádeczky-Kardos Lajos felolvasása: „A székely puccs 1877-ben”.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5: Gramofónhangverseny.

5.35: Kertész József novellái A fekete majom. A kimo. Felolvassa a szerző.

6: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye.

7.20: Halász Gyula felolvasása: „A Balti tengertől a Sarkkörig”.

7.50: Hangverseny. Közreműködik Zoltán Irén, a prágai német opera koloratur-énekesnője.

9.20: Mocsányi és Lakos zenehumoristák hangversenye. Slágermetetés. Tip-toe foxtrott. Honvédbanda — foxtrott a Viktóriából. Florentienne — foxtrott. Az első tavasz — Oh Donna

— tangó. Kicsuda maga — foxtrott a Csunya lányból. Excuse me Lady — song-fox. Megy a gőzös — népies foxtrott. Kiskertemben minden este csalogánp muzsikál — slow-fox-dal. „Nun schönes Fräulein so allein” — foxtrott. Good by Honolulu — slow fox a Csunya lányból. Hapciiii! — Triüsztrött Músonon kívüli szám — Good night a Viktóriából. Hangos hiraó a filmről és Rádió hangosfilm.

Utána kb

10.13: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Majd: Tóli Árpád és cigányzenekarának hangversenye.

Milánó. 19.30: Vegyes zene. 20.40—24: Operettrészletek.

München. 20.15: Pinegger: A gyilkos asszony. tragikomédiája. 21.45: Zongorahangverseny. 22.45—24: Kávéházi zene.

Belgrád. 20.30: Zsidó zeneszerzők művei. 21.45: A rádiózenekar játéka. 22.45: Gramofon. 23.15: Beethoven II. szimfóniája gramofonon.

Kassa. 19.10: Magyar nyelvű felolvasás: Humor az orvosi rendelésben. 19.30: Fuvószene.

Leipzig. 20: Szórakoztató zene. 21.50 Játék két zongorán. Utána 24-ig jazz.

Róma. 17.30—19: Ének- és zenekari verseny. 21.02: Szimfónikus hangverseny tenorénekekkel.

Bécs. 20.05: Tarka-est. 21.20: Adler Oszkár hegedűművész Mozart C-dur és B-dur szonátáját adja elő. 22: Silving-Geisler-zenekar.

Zágráb. 21.35: Verdi Aida e. operája gramofonon.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 28.

Bukarest. 12—13.30: Gramofon. 17: Dinicu-zenekar, könnyű és román zene. 19: Gramofon. 20: Szimfónikus zenekar. 22: Táncczene a Lidó-medencéből.

Budapest. 9.15: Az Országos Postás zenekar hangversenye.

9.30: Hírek.

9.45: A hangverseny folytatása.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangzó. Időjárásjelentés.

12.05: Szalonzenekar hangverseny. Wagner: Tannhäuser — bevonulási induló. H. Walden: Wenn am Rhein die Reben blühen — dalkeringő. — Tangó. Offenbach: Hoffmann meséi — ábránd. Dvorák: Humoreszk. — Grieg: Szeretlek. Dreier: Tangó.

12.25: Hírek.

12.35: A hangverseny folytatása.

1: Pontos időjelzés, időjárás- és viállásjelentés.

2.30: Hírek, élelmiszerárak.

3: Piaci árak, árfolyamhírek.

4: Rádió Szabad Egyetemen. Gramofónlemez: Magyar nóták: Lehullott a regzönyárfa; Csak egy kislány; Csitt babám; Felkötöm a rézsarkantyum; Ritka buza; Csillagok, csillagok. Dr. Kovácsné Tüdös Ilona: „A tej, a gyümölcs és a zöldség fogyasztásának fontossága a táplálkozásban”.

Gramofónlemez: Cserebogár — csárdás; Sivár buckatetön — kesergő. Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és viállásjelentés.

5.10: Takáts István felolvasása: „A rakoncátlan gyermek”.

5.30: Eugen Stepat orosz balaljazzenekarának hangversenye.

6.30: Máthé Elek dr. előadása: „Szent Agoston”.

7: Kuruc-est. Közreműködik: Csóka Béla (ének), Lugossy István (tárogató).

8: Keleti hangverseny. Közreműködik: Kármán Gizi (ének), Vermes Jenő (ének), a Városi Színház énekesei, Országú Tiivadar (hegedű), zenekari kísérettel. Szentföldi népdalok: (Zenekar). Hatikwa. Népdal. Tiberia városának éneke. Allahuul Mizzi. Szíriai ökeresztény dalok. Nászmeneti és ünnepi táncok. Műezzin éneke. Mahs Allah. Reggeli ima. Egy beduin sejk dala. Keleti dallamok El-Chálíliból. — Samaritánok dala Nabusból. Száll a szívem. (Hebroni leányok éneke). Oh hol találunk — románc. Karaván. Keleti zenékép. Chadzok. (A jemeni zsidók éneke). Változatok egy arab tánc dallamára. Dallal várom. Nebi Dand. Keleti harei induló —Harbul Islam.

Utána pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye.

Berlin. 18.50: Olasz operából. — 20.30: Rádiózenekar. 21.20: Beethoven ismeretlen műveiből. Utána 0.30-ig tánczene.

Frankfurt. 20.30: Goethe: Ifigénia Tauriszban e. színműve. 22.20: Kávéházi zene.

Milánó. 19.30: Vegyes zene. 20.40: Mascagni „Iris” e. operája. Utána éjfélig gramofon.

Bécs. 20.05: A zene és dal változása 22.05: A Sedlak—Winkler-négyes játéka. Huber Péter zongoraművésszel.

Zágráb. 21.05: Blazsekovies Martina dal- és áriaestje.

Aprohirdetések

Modern szütereán raktárnak vagy üzlethelyiségnek kiadó. Piata Unirii 20.

Kiadó rámpával ellátott tágas szilárd raktárhelyiségek. Regele Ferdinand 70.

Uri leányka zsidó családnál olcsó el- látást nyerhet, fürdőszoba és zongora használattal, esetleg zongoraoktatást. Sole Clj, Jókai ucca.

Intelligens ügynökök magas jutálékkal felvétetnek. Cim a kiadóban.

Schwartz Ignacné orth. kóser vegetárius étterme és tejszarnoka Reg. Ferdinand (Wesselényi ucca) 10 szám alatt megnyílt. A felhasználó tejnemek saját készítményeim. — Ugyanott naponta friss tehén- és bivalytej házhoz szállítva is kapható.

Felvétetik uricsaládkhoz három iskolás ízr. fi teljes ellátással. Kiadó lakásnak vagy raktárnak alkalmas helyiség. Reg. Ferdinand 72.

Most jelent meg!

Most jelent meg!

Minden szeszgyárosnak, kereskedőnek, vendéglősnek nélkülözhetetlen

Az új szeszadótörvény

módosított szövegű román és magyar együttes kiadás dr. Mihelffy és dr. Mandel ügyvédek szerkesztésében

Ára 140 lei

(és portó)

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

XIII EVF
Cluj—K
augusztus
5690 E

Uj Kelet
és bánati
kéreink utá
rás megje

hármotok
megörösd

A baj ké

Lapu dr. fogl
a magánéletben.
azonban világél
politika kedvél
gekben specializ
szőr sikerült nek
felállítani. Más
mint miniszter,
az orvosságokat
mint azok, akike
zék politikusk m
kritizál.

Két orvossága
helyzetnek — m
zenni a törvé
szemben és eny
nyomort, amely
oly megdöbben
keznek kiaknáz
sikban is Lupa
van. Az agitáci
vetkezne be, ha
nának azzal, ro
egy törvényes r
szolgáltatási
gát puffogó n
megteveszteni
nyen örködné a
zása fölött. Ebb
főleg a közigazg
kritika, amely s
egészen feltün
nézést tanusita
szemben. Az an
azonban ma má
nyien le vann
szemben Zelea C
felmentése arról
a törvények n
pedig azoknak a
nyos hiányosság
megakadályozza
az agitátorokkal
küli alkalmazás
kormányzatnak,
miniszteriunnak
azt lehetne szem
nyult a rendfenn
akkor, amikor a
tott lavina megá
szítással és soksz
bíróóság függetle
ezen a téren fel
ellenzéki politik
látszik csupán, a
felmentése drasz

Hátramaradna
és jelentőségben
erejű kérdés: a
kormányparti po
Maniu minisztere
hangoztatni, hog
lenes kilengésekt
szemita, mint an
lis beagyazottsá
ebben a formába
gadhajtuk el, me
azt bizonyították
válságától és a
leni elkeseredésh
gényei zsidóellen
— sajnos sikere
történt ez akkor.
tisztika amellet
rasztok elleni vé
kát liberális ban
vezették. Minden
nyomor adva va
rázdát vág a ro
testébe és a falu
se olyan gyulék
könnyen lángrol
jelszavak.

Minden jel ar
mány komoly fo
válság enyhítésé
gearu—Manoilesc
párba élénk biz
hogy a mezőgazd
kérdése behatóan
késes köröket. I